

ХАУЪРД ЛЪВКРАФТ БЕЗИМЕННИЯТ ГРАД

Част 0 от „Митът за Ктулу“

Превод от английски: Любомир Николов, 1991

chitanka.info

Когато наближих безименния град, разбрах, че над него тегне проклятие. Пътувах под лунните лъчи из страховитата пресъхнала долина и ето че го зърнах да се издига над пясъците, както части от труп могат да се подават над небрежно струпан гроб. Страх излъчваха протритите от старост камъни на този беловлас съвременник на потопа, този прародител на най-древните пирамиди; незрим ореол ме отблъскваше и повеляваше да бягам от злоещите антични тайни, които никой не би трябвало да зърне и никой освен мене не бе посмял да погледне.

Далече в Арабската пустиня, порутен и ням, лежи безименният град, а пясъците на безброй епохи укриват ниските му стени. Навярно е бил такъв, преди още да се положат първите камъни на Мемфис или да се изпекат тухлите на Вавилон. Няма тъй стара легенда, че да му даде име или да напомни как е изглеждал приживе, ала пътници край лагерния огън и старици в шатрите на шейховете нашепват за него, тъй че всички племена го отбягват, без сами да знаят защо. Тъкмо това място е сънувал лудият поет Абдул Ал Хазред в нощта, преди да изпее необяснимия си куплет:

*Не е умряло туй, що вечно ще остане —
дори смъртта умира в безброй епохи странни.*

Би трябвало да зная, че арабите имат основателни причини да отбягват безименния град, града, за който разказват загадъчни легенди, без да го е видяла жива душа, ала отхвърлих благоразумието и подкарах камилата си през неизбродимата пустош. Аз единствен съм го виждал и затова ничие друго лице не е белязано с тъй грозни белези на ужаса; никой друг не тръпне тъй обречено от нощния вятър, разтърсващ прозорците. Когато наближих в призрачния покой на непробуден сън, той ме погледна, вледенен от лъчите на хладната луна сред пустинната жега. И щом отвърнах на зора му, аз забравих възторга на находката и спрях камилата на място, за да изчакам зората.

Чаках с часове, додето изтокът просветля, звездите избледнях и сивотата се превърна в розово сияние със златиста дантела околоръст. Чух стенание и зърнах пясъчна вихрушка да тръпне сред древните камъни, макар че небето бе ясно и в необятните пусти простори

цареше покой. Сетне над далечния ръб на пустинята слънцето изведнъж подаде пламнало крайче и като го видях през отминаващата малка вихрушка, в трескавото си състояние се поддадох на причудливата мисъл, че от някакви бездънни дълбини долита мелодичен метален звън да поздрави огнения диск, както го поздравява Мемнон от бреговете на Нил. В ушите ми забуча и въображението ми кипеше, докато бавно водех камилата през пясъците към безмълвния каменен град; този град — тъй древен, че не го помнят нито Египет, нито Метро; този град, който единствен сред живите бях видял.

Ту тук, ту там бродех сред безформени основи на сгради и останки от площади, ала не намирах ни фрески, ни надписи, та да разкажат за хората, ако хора наистина са били, защо са издигнали този град и заживели тъй отдавна в него. Някак нездрава бе древността на това място и аз копнеех да срещна признак или доказателство, че градът наистина е строен от човешки създания. В руините определено имаше пропорции и размери, които не ми се нравеха. В багажа си носех доста инструменти и дълго копах сред стените на заличени от времето сгради, но напредвах бавно и не разкрих нищо съществено. Със завръщането на нощта и луната усетих хладен повей, донасящ нови страхове, затуй не посмях да остана в града. И когато напусках античните стени, за да се приготвя за сън, зад мен се сгъсти с въздишка малък пясъчен вихър, налетял над сивите камъни, макар че пустинята беше спокойна под ялната луна.

Призори се събудих от поредица ужасяващи сънища, а в ушите ми звънтеше някакъв метален екот. Видях слънцето да праща ален взор през сетния повей на малка пясъчна буря, увиснала над безименния град, и забелязах колко е спокойно всичко останало наоколо. Отново дръзнах да навляза из тези злокобни руини, които се издуваха под пясъка като дебнещи чудовища, и отново заработих с лопатата, за да диря напразно останки от забравената раса. По пладне си отпочинах, а след това дълги часове разчиствах стените, отколешните улици и очертанятия на почти напълно изчезналите сгради. Виждах, че градът наистина е бил величав, и се питах откъде е идвало това могъщество. Представях си цялото великолепие на една тъй далечна епоха, че дори и Халдея не си я спомня, мислех за обречения Сарнат, издигал се в страната Мнар, когато човечеството било още младенческо, и за града Иб, изсечен от сив камък преди появата на хората.

Ненадейно попаднах на място, където скалният пласт се издигаше над пясъка и образуваше невисока канара; и тук с радост зърнах нещо, което изглежда обещавахе по-ясни следи от допотопния народ. По каменната стена отчетливо личаха грубо издяланите фасади на няколко малки и схлупени скални къщици или храмове, чиято външност би могла да съхрани редица тайни на неизмерно далечни ери, въпреки че пясъчните бури отдавна бяха изличили външните барелефи, ако изобщо е имало такива.

Тъмните отвори пред мен бяха много ниски и задръстени с пясък, но аз разчистих единия и пропълзах с факла навътре, за да разкрия незнайните му загадки. Видях, че пещерата е храм, съзрях и ясни следи от народа, който бе живял тук и отправял молитви към боговете, преди още пустинята да е станала пустиня. В изобилие се срещаха примитивни олтари, колони и ниши — всички те удивително ниски; и макар че не видях скулптури или фрески, имаше множество необичайни камъни, явно оформени като символи по изкуствен път. Тази схлупеност на изсечената зала беше твърде изненадваща — едва можех да се изправа на колене; същевременно тя имаше толкова обширна площ, че факлата ми разкриваше само част от нея. В някои по-далечни кътчета изтръпвах, без сам да зная защо; отделни олтари и камъни като че криеха намеци за забравени ритуали с ужасна, отблъскваща, необяснима същност и ме караха да се питам що за хора биха създали и посещавали подобен храм. След като разгледах цялата вътрешност на залата, аз пак изпълзах навън, обладан от жадното нетърпение да узная какво ли ще разкрийт и другите светилища.

Нощта бе приближила, ала осезаемите находки правеха любопитството ми по-силно от страха, затова не побягнах от дългите лунни сенки, които ме бяха възпрели при първия ми поглед към безименния град. В здрача разчистих още един отвор и с нова факла пропълзах навътре, откривайки пак безформени камъни и смътни символи, но не и нещо по-различно от видяното в другия храм. Залата беше също тъй ниска, само че не толкова широка, и свършваше с много тесен коридор, задръстен от сумрачни и загадъчни олтари. Тършувах из тия олтари, когато свистенето на вятъра и ревът на камилата отвън нарушиха безмълвието и ме привлякоха да проверя какво е подплашило животното.

Луната ярко сияеше над първобитните руини и огряваше гъст облак от пясък, понесен изглежда от мощен, но вече затихващ повей някъде покрай канарата пред мен. Разбрах, че именно този мразовит пясъчен вихър е подплашил камилата, и се канех да я отведа на завет, когато случайно вдигнах очи и видях, че по върха на скалата няма никакъв вятър. Това ме озадачи и възбуди прежните страхове, ала веднага си спомних внезапните местни вихрушки, които вече бях усетил по изгрев и залез слънце, и реших, че явлението е нормално. Стигнах до извода, че течението идва от някоя скална пукнатина, свързана с дълбока пещера, и проследих с поглед политналия пясък, за да открия източника; скоро разбрах, че вятърът идва от далечния, едва забележим черен отвор на някакъв храм южно от мене. Борейки се с напора на задушливия пращен облак, закрачих към храма и колкото повече приближавах, толкова по-високо над другите се издигаше той, а и входът му не бе тъй задръстен от спечен пясък. Бих влязъл веднага, ако страхотната сила на ледения въздушен поток не заплашваше всеки миг да изгаси факлата. Вихърът изригваше бясно от мрачната врата, подмяташе пясъка със зловещи въздишки и се разсейваше сред безумните руини. Не след дълго вятърът отслабна и прахът взе постепенно да се успокоява, докато накрая отново настана тишина; но сред призрачните камъни на града сякаш още се спотайваше нечие присъствие и когато погледнах луната, стори ми се, че тя потръпва като отражение в неспокойни води. Необяснимо силен страх ме обземаше, ала и той не успя да потисне жаждата за изумителни открития; щом вятърът стихна окончателно, аз прекрачих прага на мрачната зала, която го бе породила.

Както бях предполагал по външния вид, този храм се оказа по-просторен от предишните; навярно представляваше естествена пещера, след като докарваше ветрове от някоя отдалечена местност. Тук можех да се изправя в цял ръст, но виждах, че камъните и олтарите са също тъй ниски, както в останалите храмове. По стените и свода съзрях за пръв път неясни следи от изобразителното изкуство на древната раса — странни виещи се ивици от почти напълно изронена и избеляла боя; а върху два от олтарите забелязах с нарастващо вълнение плетеница от майсторска вита резба. Когато надигнах факлата, очертанятията на тавана ми се сториха изумително правилни, за да бъдат естествени, и аз се запитах откъде ли са започнали работата си

древните каменоделци. Инженерните им умения изглеждаха доста големи.

После един по-ярък проблясък на причудливите пламъци разкри онова, що дирех — отвора към далечните бездни, откъдето бе долетял внезапният вихър; примаял от вълнение видях, че това е малка и несъмнено изкуствена врата, изсечена в плътната скала. Протегнах факлата навътре и съгледах мрачен тунел със заоблен свод, прихлупил стълбище с дребни, нагъсто подредени и грубо издялани стъпала, които се спускаха стръмно надолу. Никога не ще залича от сънищата си тия стъпала, защото за зла участ узнах смисъла им. Но в онзи момент не знаех дали да ги наричам стъпала, или просто несигурни опори за шеметното слизане. Безумни мисли бушуваха в мозъка ми и предупредителните слова на арабските пророци сякаш долетяха сами над пустинята, изменили пътя от земите на хората до безименния град, за който човек не смее да запита. И все пак аз се поколебах само за миг, преди да прекося портала и да започна предпазливото спускане с краката напред по стълбището на тесния коридор.

Само в страшните видения на наркотика или в трескавия кошмар би могъл някой друг да преживее подобно слизане. Безконечният тесен проход водеше все надолу като злокобен кладенец на призраците, а факлата, която държах над главата си, не можеше да освети незнайните дълбини, към които пълзах. Изгубих нишката на часовете и забравих да поглеждам часовника, ала се ужасявах при мисълта какво разстояние трябва да съм преодолял. Срецах промени в наклона и посоката; веднъж попаднах на дълъг равен участък, където трябваше да се провирам с краката напред по каменния под, отмятайки зад главата си ръката с факлата. Мястото не ми стигаше дори за да коленича. После пак започнаха стръмните стъпала и когато примигващата факла изгасна окончателно, аз продължавах все тъй да се тътря надолу. Не вярвам да съм обърнал внимание кога точно е станало, защото когато забелязах, ръката ми несъзнателно издигаше безполезната дръжка, като че още се надявах на пламъка. Разсъдъкът ми бе отстъпил място на онзи инстинктивен копнеж за незнайното и загадъчното, който ме е превърнал в бродник по широкия свят и непредпазлив посетител на далечни, древни и забранени места.

Сред мрака в съзнанието ми прелитаха откъси от любимата ми съкровищница на демонознанието, редове от безумния арабин Ал

Хазред, абзаци от апокалиптичните кошмари на Дамаскиус и обвеяни с позор изречения от бълнуванията в „Образ на света“ от Готие дьо Мец. Повтарях причудливи цитати, бръцолевех за Афрасиаб и демоните, що плавали подир него по течението на Окс, а сетне заповтарях отново и отново фраза от разказите на лорд Дънсани: „... неотразимата чернота на бездната“. Веднъж, когато спускането стана изумително стръмно, изрецитирах напевно откъс от Томас Мур, докато страхът ме застави да млъкна:

*Хранилище на мрака чер,
от зла безлунна нощ събран
в отровен вещерски казан.
Над бездната глава склоних
да разбере човешки крак
дали е стъпвал и видях
безкрайни лъскави стени
като покрити с черен лак.
Оттам Смъртта изпраща страх
по лепкав и злокобен бряг.*

Времето бе престанало да съществува, когато нозете ми пак докоснаха равен под, и аз се озовах в ново помещение, малко по-високо от двата предишни храма, които сега бяха останали нейде безкрайно далече над мен. Мястото не стигаше, за да се изправя, но можех да се надигна на колене и да тършувам пипнешком наоколо. Скоро разбрах, че съм попаднал в тесен коридор, покрай чиито стени се редяха дъсчени сандъци със стъкла откъм вътрешната страна. Потръпнах пред мисълта за онова, което би следвало от факта, че докосвам стъкло и полирано дърво в тая прастара бездна. Сандъците явно бяха подредени на равни интервали от двете страни на коридора и имаха издължена правоъгълна форма, болезнено близка до формата на ковчег. На два-три пъти опитах да изместя някой от тях за по-задълбочено изследване, но открих, че са здраво прикрепени.

След като установих, че коридорът е дълъг, аз се затътрих напред в причудливия пълзящ бяг, който би изглеждал ужасен, ако нечие око можеше да ме зърне сред мрака; от време на време се отклонявах към

едната или другата страна, за да опипам обкръжението и да се уверя, че стените и редиците от сандъци продължават в същата посока. Човек е толкова привикнал да мисли със зрителни образи, че аз почти забравих тъмата и си представях безкрайния монотонен коридор с нисък таван и стени от дърво и стъкло — представях си го тъй ясно, сякаш го виждах. И после, в един миг на неописуемо вълнение, наистина го видях.

Не знам кога фантазията ми се е преляла в истинска гледка, ала отпред се появи постепенно просветляващо сияние и внезапно аз осъзнах, че виждам смътните очертания на коридора и сандъците, разкрити от някаква непозната подземна фосфоресценция. За малко всичко беше точно, както си го въобразявах, тъй като сиянието едва мъждукаше; но продължавайки да се влача механично към все по-ясната светлина, аз осъзнах, че фантазията ми е била само бледо отражение на реалността. Този проход не беше недодялана реликва като храмовете в града над мен, а паметник на най-великолепно и екзотично изкуство. Богати, ярки и дръзко фантастични образи и картини оформяха непрекъсната плетеница от стенописи с неподвластни на описание контури и багри. Сандъците бяха от странно златисто дърво с предни стени от изящно стъкло, а вътре лежах мумифицираните тела на създания, надхвърлящи по уродливост и най-хаотичните човешки видения.

Не е по силите ми да ви предам и най-слаба представа за тия чудовища. Те бяха от рода на влечугите и телесните им очертания напомняха ту крокодил, ту тюлен, но най-често в тях нямаше нищо познато за натуралиста или палеонтолога. Размерите им бяха близки до тези на дребен човек, а предните лапи завършваха с деликатни израстъци, поразително наподобяващи човешки длани и пръсти. Но най-странни от всичко бяха главите им, чиито контури нарушаваха всички известни биологични принципи. Те не можеха да бъдат сравнени с нищо — наведнъж ми хрумваха сравнения с котка, булдог, митичен сатир и човешко същество. Самият Юпитер не е имал тъй колосално и изпъкнало чело, ала рогата, липсата на нос и крокодилската челюст поставяха тези твари извън всички установени категории. Известно време се съмнявах в реалността на мумиите, почти готов да заподозра, че са изкуствени идоли, но скоро реших, че наистина са някакъв древен вид, живял едновременно с младостта на

безименния град. Като връх на уродливостта им, повечето бяха пищно натруфени в най-скъпи тъкани и щедро украсени с накити от злато, скъпоценни камъни и неизвестни лъскави метали.

Тия пълзящи твари трябва да бяха играли твърде важна роля, защото заемаха първо място сред безумната плетеница от фрески по стените и свода. Художникът ги бе изобразил с ненадминато майсторство в някакъв техен свят, където разполагаха с градове и градини, приспособени за размерите им; не можех да прогоня натрапчивата мисъл, че картинната им история е алегорична и навярно изобразява възхода на расата, която ги е обожавала. Тези същества, казвах си аз, са били за народа на безименния град това, което е била вълчицата за Рим или животните-тотеми за индианските племена.

От тази гледна точка можех в най-общи черти да проследя удивителната епопея на безименния град, разказа за могъща крайбрежна метрополия, царувала над света, преди Африка да се издигне от вълните, за отчаяните борби, когато морето отстъпило и пустинята пропълзяла към плодородните долини. Видях войни и победи, смутове и поражения, а след това страшната борба срещу пустинята, когато хиляди хора — представени тук алегорично чрез уродливите влечуги — били принудени да си пробиват път надолу през скалите към някакъв друг свят, за който говорели пророците им. Всичко бе изрисувано ярко, странно и в същото време реалистично, а връзката на изображенията със страховитото ми спускане не подлежеше на съмнение. Аз дори разпознавах отделните проходи.

Пълзейки по коридора към все по-ярката светлина, видях последните сцени на картинната епопея — как незнайната раса се сбогува с безименния град и долината, където е живяла десет милиона години, как душите се свиват при мисълта да напуснат места, тъй дълго обитавани от телата; по тия места се бяха заселили подир чергарски живот в младините на света и бяха изсекли в девствената скала онези първобитни светилища, в които не преставаха да възнасят молитви. С разсейването на мрака можех да разглеждам стенописите по-внимателно и като си напомнях, че влечугите трябва да представляват неизвестните хора, размишлявах за обичаите на безименния град. Много неща бяха своеобразни и необясними. Цивилизацията им бе създала азбучна писменост, явно стоеше на по-високо стъпало от неизмеримо по-късните цивилизации на Египет и

Халдея, ала имаше и странни пропуски. Не можех да откроя например изображения на мъртъвци или погребални ритуали, освен онези, свързани с войни, насилие или епидемии; питах се откъде ли идва нежеланието им да признаят естествената смърт. Те сякаш бяха подхранвали като утешителна илюзия идеала за безсмъртие.

Още по-близо до края на коридора бяха изрисувани изключително живописни и екстравагантни сцени: от едната страна изглед на изоставения и рухващ безименен град, и в контраст с тях — странното ново райско царство, към което расата си бе издълбала път през камъка. На тези изгледы градът и пустинната долина се представяха винаги под лунните лъчи, златист ореол се рееше над рухналите стени и разкриваше отчасти великолепно съвършенство на миналите времена, изобразено от художника с мъгляви призрачни щрихи. Райските сцени бяха едва ли не прекалено екстравагантни, за да им повярвам; предлагаха потаен свят на вечна светлина, изпълнен с величествени градове сред ефирни хълмове и долини. Най-накрая видях фрески, които сметнах за упадък на художественото творчество. Картините бяха нескопосани и далеч по-странни, отколкото и най-причудливите предишни сцени. Те сякаш проследяваха бавното западане на древния народ, съчетано с растяща ненавист към външния свят, откъдето ги бе прокудила пустинята. Човешките фигури — все така представяни чрез свещените влечуги — като че се изхабяваха постепенно, а духът им, изобразен във въздуха на лунната нощ над руините, продължаваше да расте. Съсхрени жреци, изрисувани като влечуги в пищни одежди, проклинаха въздуха на горния свят и всички, които го дишат; една ужасяваща финална сцена показваше първобитен човек, може би пътешественик от древния колонен град Ирем, разкъсан на парчета от членове на древната раса. Спомних си колко се боят арабите от безименния град и бях доволен, че по-нататък имаше само голи сиви стени и свод.

Увлечен в плетеницата от исторически стенописи, бях приближил съвсем до края на ниския тунел и сега забелязах портата, през която долиташе фосфоресциращата светлина. Пропълзях към нея и нададох вик на върховно изумление пред онова, що лежеше отвъд — вместо нови и по-светли зали зърнах само безгранична пустота, изпълнена с равномерно сияние, каквото човек може да си представи, ако погледне надолу от Еверест към огрените от слънце мъгли. Зад мен коридорът

беше тъй тесен, че не можех да се изправа в него, пред мен се простираше безпределно лъчезарно подземие.

От тунела към бездната се спускаше стръмно стълбище — множество малки стъпала, напомнящи онези от мрачните тунели, по които бях минал — но само след няколко метра светещите изпарения закриваха всичко. Край лявата стена на коридора беше отметната масивна, невероятно дебела бронзова врата, украсена с фантастични барелефи, която можеше със затварянето си да раздели този лъчист вътрешен свят от скалните проходи и зали. Гледах каменните стъпала и не намирах смелост да продължа по тях. Докоснах отворената медна врата, но не успях да я помръдна. Тогава се проснах по очи на каменния под и през пламналия ми ум се занизаха невероятни размисли, които дори мъртвешкото изтощение не можеше да пропъди.

Както лежах със затворени очи, отдаден на разсъждения, започнах да си припомням с нов и страховит смисъл много неща, зърнати мимолетно по стенописите — изображения на безименния град в разцвета на славата, растителността из долината край него и далечните земи, към които пътували неговите търговци. Озадачаваше ме всеобщата и очебийна употреба на алегоричните влечуги и почвах да се питам защо е трябвало да се спазва тъй строго дори в най-важните исторически фрески. На стенописите безименният град бе показан в умалени пропорции, подходящи за влечугите. Питам се какви ли са били истинските размери на величието му и известно време размишлявах над някои странности на руините, които бях забелязал преди. С любопитство си спомних ниските сводове на първобитните храмове и подземния коридор, несъмнено изсечени в този си вид поради преклонението пред обожествяваните влечуги, макар че това е принуждавало богомолците да се провират навътре с пълзене. Навярно даже религиозните ритуали бяха извършвани пълзешком, в подражание на грозните твари. Обаче никаква теология не можеше да обясни защо хоризонталните тунели в тия страховити подземия трябва да бъдат също тъй ниски, както храмовете — а понякога и по-ниски, след като не можех да се изправа на колене. Мислейки за пълзящите създания, чиито отвратителни мумифицирани останки лежах толкова близо до мен, аз усетих тръпките на нов страх. Странно нещо са неволните хрумвания и сърцето ми се сви, когато осъзнах, че ако не броя злочестия първобитен човек, чиято гибел изобразяваше

последната фреска, аз съм единственото човешко същество сред безбройните реликви и символи на прастария живот.

Но както винаги се е случвало в моето странно скиталческо съществуване, любопитството скоро прогони страха, защото светещата бездна и онова, което можеше да крие, бяха загадка, достойна за най-големия изследовател. Не се съмнявах, че в края на удивително тесните стъпала ще открия свят на изумителни мистерии и се надявах там да срещна най-сетне човешките изображения, които липсваха в картините по стените на коридора. Досегашните фрески обещаваха невероятни градове и долини в това подземно царство и във фантазията си аз вече виждах какви богати, колосални руини очакват да стъпя сред тях.

Всъщност страховете ми бяха свързани по-скоро с миналото, отколкото с бъдещето. Намирах се в безнадеждно положение сред тесния коридор, изпълнен с мъртви влечуги и допотопни фрески, бях на километри под белия свят и гледах към нов свят на призрачно сияние и мъгли, ала дори физическият ужас на ситуацията не можеше да се сравни с убийствения страх пред бездънната древност на гледката и стаените в нея духове. От първичните камъни и скалните храмове на безименния град сякаш лъхаше неподвластна на измерение античност, а дори и най-късните образци от удивителните карти по стенописите показваха забравени от човека океани и континенти, само тук-там се мяркаха смътно познати очертания. Никой не би могъл да каже какво е станало през геологическите епохи подир онзи миг, когато картините свършваха и расата, отричала смъртта, бе принудена неохотно да потъне в мрак и тлен. Из тия пещери и в светлото царство отвъд някога бе кипял живот; сега бях насаме с многозначителните реликви и тръпнех при мисълта за безбройните хилядолетия, през които тия останки са бдели на безмълвна и забравена стража.

Внезапно усетих нов пристъп на онзи страх, който периодично ме обземаше, откакто зърнах за пръв път страховитата долина и безименния град под хладните лунни лъчи. Въпреки изтощението си трескаво се надигнах и сядайки, хвърлих поглед назад по мрачния коридор към тунелите, които се издигаха до външния свят. Чувствата ми напомняха тревогата, заради която отбягвах нощем безименния град, и бяха колкото остри, толкова и необясними. След миг обаче изпитах още по-силно потресение под формата на първия отчетлив

звук, нарушил абсолютното безмълвие на тия гробовни дълбини. Това бе дълбоко и глухо стенание, издавано сякаш от далечна тълпа от прокълнати души, и долиташе от посоката, в която гледах. Силата му бързо нарастваше, скоро затътна зловещо из ниския тунел и в същото време усетих да ме обява все по-силно течение от хладен въздух, идващ пак откъм тунелите и града над тях. Докосването на този въздух като че възстанови душевното ми равновесие, защото веднага си припомних внезапните пориви на вятъра край отвора на бездната по изгрев и залез слънце, нали тъкмо един от тях ми бе разкрил потайните тунели. Погледнах часовника си, разбрах, че изгревът приближава, и стегнах мускули, за да устоя на бурята, която се носеше надолу към подземния си дом, също както бе избликнала от него привечер. Страховете ми пак се разсеяха, защото естествените явления лесно прогонват мрачните размисли за незнайното.

Все по-безумно се лееше пищящият, стенец вятър към бездната в земната утроба. Отново се проснах по очи и безсилно се вкопчих в пода от страх да не бъда пометен през отворената порта във фосфоресциращата бездна. Не бях очаквал подобна стихия и когато осъзнах, че тялото ми наистина се плъзга към пропастта, хиляди нови ужаси и страхове изпълниха въображението ми. Злобата на вихъра пораждаше неописуеми фантазии; треперейки, отново се сравнявах с единствения човешки образ в този страхотен коридор — човекът, разкъсан на парчета от безименната раса — защото в пъклените удари на бурята сякаш дебнеше отмъстителна злоба, бясна и неистова в своето безсилие. Мисля, че към края крещях отчаяно — бях почти обезумял — но и да съм крещял, писъците ми чезнеха в адската гълчава на виещите ветрени призраци. Опитвах се да плъзя срещу невидимия убийствен поток, ала дори не успявах да устоя на място и бавно, неумолимо се плъзгах към незнайния свят. Най-сетне разсъдъкът ми навярно не е издържал, защото помня, че взех да бръщолевя отново и отново необяснимия куплет на лудия арабин Ал Хазред, който някога сънувал безименния град:

*Не е умряло туй, що вечно ще остане —
дори смъртта умира в безброй епохи странни.*

Само мрачните и умислени божества на пустинята знаят какво се е случило в действителност — какви неописуеми мъки и изпитания са съпроводили катеренето ми из мрака и кой благосклонен дух ме е извел към живота, където съм обречен вечно да помня и да тръпна от нощния вятър, додето сетната забрава — или нещо по-лошо ме позове. Чудовищно, неестествено, поразително бе видяното — прекалено несъвместимо с нашите представи, за да го повярва човек, когато и да било, освен в прокълнатото безмълвие на среднощните часове, когато сънят бяга от клепките.

Казах вече, че яростта на прииждащия вихър беше адска, неистова и че в гласовете му грозно тътнеше накупялата злоба на опустошени хилядолетия. Откъм тунела тия гласове продължаваха да звучат хаотично, ала след малко в пламналия ми мозък се зароди идеята, че зад мен те стават членоразделни; и ето че там, долу, в гробницата на мъртвци отпреди неизброими епохи, дочух призрачни закани и клетви на странни езици. Извърнах глава и върху светлия етер на бездната видях очертано онова, което не можех да различа в здрача на коридора — кошмарна орда от литнали дяволи; изкривени от ненавист, уродливи, полупрозрачни демони от расата, която вече познавах безпогрешно — пълзящите влечуги на безименния град.

И едновременно със затихването на вятъра бях обгърнат от злокобния мрак на земните недра, зад последната твар огромната бронзова врата се затръшна с оглушителен метален звън, музикалното ехо се надигна и полетя към далечния свят да поздрави изгряващото слънце, както го поздравява Мемнос от бреговете на Нил.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.